lių dalys: Aras su apsiraizgiusia aplink jį raide S, skydas su susipynusiomis S raidėmis, koklių su stilizuotais augalais, karnizinių koklių. Radinius, o kartu ir krosnį galima priskirti XVI a. pirmajai pusei - viduriui, juo labiau, kad vienas iš koklių turi datą.

Pastatų liekanos rastos namo D. Poškos gatvės Nr. 14 sklype. Sprendžiant iš jų, tai buvo nedidelis vienaaukštis medinis namas. Daugiau ryškesnių užstatymo pėdsakų nerasta. Juodžemio sluoksnis vietomis su degėsiais, greičiausiai tai sudegusių medinių pastatų liekanos. Istoriniai tyrimai rodo užstatymą buvus prie D. Poškos (buv. Totorių) gatvės. Toliau į šiaurę, matyt, buvę daržai.

Keramikos degimo krosnys leidžia teigti, kad totoriai buvo ne tik daržininkai, bet ir amatininkai. Prie krosnių rastos vienur beveik vien puodų, kitur - vien koklių šukės rodo amatininkų specializaciją.

Mindaugas Bertašius

KAUNO SENAMIESČIO PIETRYČIŲ DALIES TYRIMAI

Pastaraisiais metais daugiau buvo tiriama Kauno senamiesčio pietrytinė dalis (kvartalai 26, 28, 29). VRPI ištyrė tik dalį teritorijos (apie 6-7 % visos kvartalų teritorijos). Kita dalis, užstatyta įvairiais palabiniais pastatais, buvo neprieinama archeologams.

Kultūrinio sluoksnio storis 0,8-1,5 m, tik ties Šiaulių gatve, prie Nemuno, siekia iki 2,5 m, nes pirmiausis žemės paviršius žemėja. Didesnėje tirto ploto dalyje kultūrinį sluoksnį sudaro mažai informatyvus pilko juodžemio sluoksnis. Tai XV-XVII a. buvę daržai ir ariami laukai (didelė dalis 26 kvartalo ir pietinė dalis 28 kv.). XVII a. prie Nemuno gatvės atsiradęs medinis užstatymas toliau neišplito. Pilnai skly-

pai čia susiformavo tik XIX a. antroje pusėje. Tokią užstatymo raidą patvirtino XVII a. radiniai.

Tirtoje teritorijoje išsiskiria Puodžių-Druskininkų gatvių kampe esanti 26 kvartalo dalis. Čia išliko gotikinis rūsys, atkasti keli kiemo grindinio sluoksniai. Nuo XVI a. pirmosios pusės čia stovėjo medinis gyvenamas namas. Kiek vėliau pristatyta kita dalis su mūriniu rūsiu (XVI a. pab.) ir mediniu pastatu virš jo.

Istorijos šaltiniuose minima šv. Stepono bažnyčia, stovėjusi prie Nemuno XVII a. XIX a. pradžioje ji buvo gerokai apgriuvusi. XIX a. viduryje, tvarkant krantinę (tiesiant gatvę, buvo sunaikinti kelių kvartalų, tarp jų ir 26, pietiniai pakraščiai), tada sugriauta ir minėta bažnyčia. Gali būti, kad taip sunaikintos prie Nemuno buvusios sodybos.

Kiek kitokia padėtis 29 kvartale. Tyrimų metu užfiksuoti pjūviai per Šilutės, Puodžių gatves parodė, kad tai senos gatvės, kurios formavosi kartu su aplinkine gyvenviete. Puodžių gatvės sluoksniai nuo pat apačios ryškiai išsiskiria, jos plotis yra apie 8,5 m. Intensyviausi sluoksniai išliko iš XV a. pabaigos - XVI a. To pačio laiko ryškus ir Šilutės pietinės dalies sluoksnis. Ji tuo metu buvusi apie 2,5 m pločio. Greta jos gyvenvietės sluoksniai pradėjo formuotis XV a., bet medinio užstatymo pėdsakų nedaug terasta. Sodybos statėsi prie Puodžių ir Šilutės gatvių. Puodžių gatvės perkasoje (29 kvartale) surinkta XV a. būdingos redukcineje aplinkoje išdegtos keramikos. Tyrimai parodė čia nuo XV a. buvus kaimą, kuris vėliau atsidūrė Kauno teritorijoje.

Mindaugas Bertašius

TYRIMAI KAUNE VILNIAUS GATVĖJE

1982, 1983 ir 1988 m. PRPI Kaune vykdė inžinerinių žemės darbų Vilniaus ir Nemuno gatvėse archeologinę priežiūrą. XVI-XIX a. Vilniaus gatvė susidėjo iš